

Vali kord
Res Publica 2003. a. Riigikogu valimisplatvorm

Riigis on kord käest ära

Kui kõik ütlevad, et Eestil läheb hästi, siis milles on küsimus? Küsimus on selles, kas Sinul läheb hästi. Need, kes ütlevad, et kõik on hästi, ei vaata tegelikkusele silma. Tegelikult on riigis kord käest ära.

Täna on raske alahinnata sündmusi, mis toimusid Eesti poliitikas 2001. aasta lõpus, kümme aastat pärast taasiseseisvumist. Esiteks, sündis liit Keskerakonna ja Reformierakonna vahel. Näiliselt vastandlikud jõud ühendas nägemus "laisast" riigist, mis piirdub vaid olemasoleva ümberjagamisega. Teiseks sündis samal ajal uus erakond, Res Publica, mille ilmavaateline alus oli ja on vastutuse võtmise võime kõrvaltvaatamise asemel. Korra loomine mitte-midagi tegemise asemel. Võimaluste tekitamine pelgalt oma võimu kindlustamise asemel. Riik ei saa olla vaid öövahi rollis, mida taotleb Reformierakond. Samuti ka mitte vahend poliitilisteks mängudeks, mida praktiseerib Keskerakond.

Kui Kaksikliit ütleb, et Eestil läheb hästi, siis on see ettekääne mitte-midagi tegemisele, laiskusele, passiivsusele. Kümne aastaga saavutatud makromajanduslikud näitajad on küll muljetavaldav, kuid viimase kümne aasta poliitika on olnud kõike muud kui inimkeskne ja kõike muud kui loorberitel puhkamist lubav. Meie eluiga on keskmiselt kümme aastat madalam kui Euroopa riikides, kui tuua vaid üks näide. Korralageduse sümptom on vaesus.

Tulemas on valimised. Igaüks peab langetama otsuse erinevate valikute vahel. Res Publica ilmavaade on hooliv konservatism ja meie poliitika märksõnad on inimkeskus ning tulevikkusuunatus. Järgnevalt selgitame Sulle meie ilmavaatest lähtuvaid veendumusi.

Soovin Sulle 2. märtsiks otsustuskindlust!

Juhan Parts
Res Publica esimees
Vaata Res Publica valimisplatvormi voldikut
PDF (713 KB)

I. Riik lihtsaks, moraalseks ja tugevaks!

Oled Sa rahul sellega, mida Sa täna valitsuselt ja omavalitsuselt saad oma töö eest? Võttes makse, võtab riik endale kohustusi. Riik ei tohi kodanikku petta seadusega, mida ei suudeta rakendada või lubadusega, mida ei suudeta täita.

Me ei poolda jõuetut riiki, mis lõpuks taandub üksnes maksukogumisele ja palgasõjaväele. Samas ei taha me ka riiki, mis kodanikku liigselt koormab. Meie eesmärgiks on avalik, läbipaistvalt juhitud ning vähese bürokraatiaga riik, mis suudab tagada kodanikule inimväärse elu ja eneseteostuse.

1. Lõpetame ametnikkonna sundparteistamise. Depolitiseerime ametnikkonna. Määratleme täpselt personalivalikute tegemise reeglid ja ametnikkonna kompetentsinõuded. Sätestame, millised ametikohad täidetakse professionaalsetel ja millised poliitilistel alustel.

2. Riigikokku kõige usaldusväärsemad. Muudame seadusandlust nii, et Riigikokku saavad ainult ringkonnast enim hääli saanud kandidaadid. Sätestame seadusega Riigikogu liikmete kohustused valijate ees, eelkõige kohustuse regulaarselt suhelda oma valijatega.

3. Avalikud teenused kvaliteetseks. Teenindus riigi või omavalitsuse ametniku juures peab olema sama korrektne ja meeldiv nagu teenindus pangasaalis. Järjekorrad tuleb kaotada, hilinemiste eest peab riik hakkama kodanikule viivist maksma.

II. Teeme lõpu riigivargusele ja priiskamisele!

000
305 305
305
305 305
201
202 201
303 303
303 303
203 203
203 203
504 504
504

414
503
304
304
304
503 603
603 301
301
503 505
503 416
416 305
304 304
304 304
304 202
305 301
304 301
304

Riigivalitsemiskulud kasvavad iga aastaga, ületades täna juba 9 miljardit krooni. Riigijuhtide hüved ei ole vastavuses ühiskonna õiglustundega. Eesti korrupsioonitase on kaugelt kõrgem kui meie läänepoolsetel naaberitel. Terav probleem on seniste poliitikute tava kasutada neile usaldatud rahva mandaati isikliku rikastumise huvides. Parlamendi eripensionid, luksuslikud ametiautod ja korteri-kompensatsioonid on vaid mõned näited.

Rahalisest kahjust ulatuslikum on selliste väärtsammude mõju ühiskonnale. Poliitiku peamine roll on olla ühiskonnale eeskujuks ja väärtuste esindajaks. Lubamatu on igasugune kaheldava väärtusega tegu, olgu töö- või eraelus. Res Publica poliitikud on andnud vande, et kui keegi käitub autult, siis lahkub ta poliitikast. Res Publica tõestab, et poliitikat saab teha puhaste kätega.

1. Kaotame erihüved. Kokkuhoid peab algama tipust. Kaotame kõik Riigikogu liikmete erihüved. Võtame vastu valitsemiskulude kokkuhoiu seaduse, et pidurdada valitsussektori ja bürokraatia pidevat paisumist. Kaotame riigijuhtide luksuslikud ametiautod.

2. Sõda korrupsioonile! Karmistame korrupsioonivastaseid seadusi ja anname politseile ning prokuratuurile piisavalt vahendeid korrupsiooniga võitlemiseks. Kavatsime töötada välja pikaajalise korrupsioonivastase strateegia ja luua koordineeriva nõukogu korrupsiooni-kuritegude avastamiseks. Kasutame aktiivselt jälitustoiminguid korruptantide paljastamiseks. Teeme avalikuks kõik riigi pangaarvetelt tehtavad ülekanded.

3. Ministrid vastutama. Kehtestame ministri vastutuse seaduse, mis määrab korrupsiooni tegevusetuse ja omakasu eest ministritele ranged karistused.

III. Nulltolerants igale kuriteole!

600 000
000

Viimase nelja aastaga on kuritegevus Eestis suurenenud 27%. Täna pannakse Eestis toime järjekordne kuritegu iga 9 minuti järel. Ainuüksi kuritegevusest põhjustatud materiaalne kahju ulatub juba 1,5 miljardi kroonini.

000 503
601 601
601 601
601 601
601 601
601 601
601 601
601 601
601 601
601 601
601 601

Kurjategijad tunnevad end Eesti Vabariigis peremeestena. Selle põhjuseks on ühiskonna õiglustunnet riivav liberaalne karistuspoliitika. Res Publica rakendab nulltolerantsi doktriini, mis tähendab reageerimist igale kuriteole. Igal teol peab olema tagajärg. Teiste riikide eeskujul usume, et pöörates tähelepanu väikestele kuritegudele, hoiame ära suuremad. Kuriteoohvritele hakkame andma tegelikku toetust.

1. Reageerime igale õigusrikkumisele. Õigusrikkuja tuleb peatada võimalikult vara - juba enne, kui ta jõuab kujuneda elukutseliseks kurjategijaks. Ka igale pisipäätusele peab järgnema reaktsioon, mitte tingimata alati range karistus, aga õigusrikkujal ei tohi tekkida karistamatuse tunnet. Kiire reaktsioon on parim ennetustöö.

2. Karistused karmimaks. Kuriteo teadlik toimepanija läheb trellide taha. Tingimisi saab karistada vaid neid, kes tegid kurja rumala juhuse tõttu ja kahetsevad oma tegu. Suurendame kuni eluaegse vangistuseni karistusi narkokuritegude eest, samuti laste suhtes toime pandud kuritegude eest. Taastame kriminaalkaristuse kuriteo organiseerimise eest. Konfiskeerime koheselt kuriteoga ja kurjategijaga seotud vara.

3. Politsei tegevus mõõdetavaks. Määrame aja, mille jooksul peab politsei iga väljakutse peale sündmuspaigale jõudma. Politsei tegevuse edukust hakkame hindama politsei usaldusväarsuse muutumisega avalikkuse silmis.

IV. Vähendame makse!

701 107
701 304
701 408
504 401
401 201

Eesti tööjõu maksukoormus on 45-50%, mis on OECD riikide keskmisest 10% kõrgem. See tähendab, et igast väljateenitud 100st kroonist saab töötaja kätte 50-55 krooni. Kõrged tööjõu maksud on üheks põhjuseks ulatuslikule varimajandusele ja ka töötusele. Kõrged maksud koormavad majandust tervikuna.

Kas riik peaks kodanikelt rohkem raha maksudena kokku koguma ja seejärel erinevate toetuste kaudu ümber jagama või jätma rohkem kodanike kätte? Meie jätame igale ühele võimalikult palju raha kätte, suurendades Sinu heaolu ja otsustusvabadust.

414
414

1. Kõikidele 3120 krooni rohkem kätte. / Suurendades tulumaksuvaba miinimumi 2000 kroonini, anname Sulle aastas 3120 krooni lisaks puhtalt kätte. /

Vaata maksulubaduste võrdlusgraafikut

408
408 408
408 408
408

2. Tagame stabiilse maksukeskkonna. / Igaüks peab saama oma tulusid-kulusid pikaks ajaks ette planeerida. / Maksude pideva tõusu peatamiseks tagame, et ettevõtete maksukoormust suurendavad otsused ei hakka kehtima varem kui üks aasta pärast nende vastuvõtmist. /

3. Säilitame senise ühetaolise tulumaksu. / Seisame vastu katsetele tõsta tulumaksu või muuta seda astmeliseks.

V. Saavutame 10%-lise majanduskasvu!

401
301 301

Moraalne majandus lähtub arusaamast, et majandus on vahend inimese heaolu saavutamiseks ja mitte vastupidi. / Sellega vastandume äärmusliberaalsele Reformierakonnale, kelle jaoks majandus on eesmärk omaette. / Samuti Keskerakonnale, kelle pärusmaa on ümberjagamine, mitte lisaväärtuse tekitamine. /

000

Kui majandus kasvab keskmiselt 5% aastas nagu täna, on eestlaste elatustase ka 15 aasta pärast alles 75% Euroopa keskmisest. /

408 408

Res Publica eesmärk on suurendada Eesti majanduskasvu 10%-ni aastas, sest ainult nii tuleb Eestisse raha juurde. /

411 411

1. Eesmärgiks teadmispõhine majandus. / Toetame teadusmahukat ettevõtlust ja arendustegevust ning panustame unikaalsetesse ideedesse, muutes Eesti edumeelseks eeskujuks kaasaegse tööstuse arendamisel. / Loomeme teadusmahukat ja tipp tehnoloogial põhinevat ettevõtlust toetava fondi. / Toetame innovatsiooni- ja tehnoloogiaparkide loomist. /

411 402

2. Panustame tugevasse kutseõppesse. / Laiendame kutse-eelõppe võimalusi keskkariduse tasemel. / Taasloome töhuga kutseõppesüsteemi. / Kaasame kutsehariduse korraldusse ja kutseõppeasutuste juhtimisse ettevõtjad, kes teavad, milliste ametite järele on nõudlus. / Muudame kutseõppeasutused piirkondlikeks ümberõppekeskusteks. / Samuti käivitame eakate töøbörsi. /

402

3. Kaitseme Sind bürokraatia eest. / Muudame ettevõtjana tegutsemise lihtsamaks ja väldime uute bürokraatlike piirangute seadmist. / Ettevõtjana tegevuse alustamisel peab vajalike dokumentide vormistamine olema võimalik vähem kui 30 päevaga. /

411 411

VI. Lõpp tuupimisele, haritus hinda!

401 411

Kas Eesti hariduskorraldus vastutab täna Sinu lapse hea käekäigu eest? / Eestis on alati olnud õpetaja Laure, kes teevad oma tööd andunult. / Kuid vaadeldes tegelikku olukorda, peame tõdema, et me ei saa täna oma lapsi rahuliku südamega kooli saata. / Väljalangevus põhikoolist on üks Euroopa suuremaid, sama võib öelda ka noorte tööpuuduse kohta. /

401 401

Probleem on eelkõige meie haridussüsteemi paindumatuses ja suletuses. / Res Publica jaoks on oluline iga Eesti lapse ande avastamine ja võimete väljaarendamine. / Selle eelduseks on, et riik tagab igapäevase võimete kohase hariduse. / Mitte kellegi haridustee ei tohi katkeda rahapuuduse tõttu. /

414 303

1. Heale õpetajale topeltpalk. / Head õpetajad, kes suudavad iga lapsega isiklikult tegeleda ja arendada temas nii mõtlemist, teadmisi, suhtlusoskusi kui ka isiksust, saagu väärikat palka. /

401 401

2. Igale lapsele arengukava. / Iga lapse tegevus koolis põhinegu individuaalsel kaval, mille kohaselt arendatakse tema võimeid, oskusi ja isiksust. / Tahame siduda kutse- ja karjäärinõustamise vanemates klassides lapse arengukavaga. /

500 000

3. Noored riigi toel väliskoolidesse õppima. / Meie noored peavad saama Euroopa tasemel haridust, et seejärel anda suurem panus Eesti riigi arengusse. / Igal aastal saadame

506 506

100 andekamat noort riigi toel õppima Euroopa parimatesse ülikoolidesse. /

701

VII. Paneme tervishoius korra maksuma!

506 506

506 506

704 704

506 500

500 506

500 506

500 506

000
504 004
504
504
504 504
504 504
504
402 402
402 504
504 305
504
Eesti inimese keskmine eluiga on ligi 10 aastat madalam kui Põhjamaades. Kehv tervis mõjutab otseselt ka Eesti majanduskasvu. Töötajate haigestumise kulud 2001. aastal olid kokku 3,5 miljardit krooni. Saamata jäi umbes 10 miljardit krooni sisemajanduse kogutoodangut.

Res Publica on veendunud, et rahva tervist on võimalik parandada vaid minnes probleemi juurteni. Tähtsustame terviseharidust, puhtast keskkonda ja joogivett, tervise hoidmiseks piisava sissetuleku tagamist, taunivat suhtumist ebatervetesse eluviisidesse ning alkoholi ja tubaka tarvitamisse. Riik peab minema appi neile, kellel ei ole reaalseid võimalusi oma tervise eest hoolitsemiseks. Raha puudumine ei tohi piirata inimese võimalusi saada hädavajalikku abi.

1. Panustame ennetustegevusse. Res Publica rakendab reaalset toimiva ennetava tervisekontrolli. Haiguste varaseks tuvastamiseks viime sisse regulaarse tervisekontrolli laste ja vastavate haiguste riskigruppide seas.

2. Tervis maksuvabaks. Muudame maksuvabaks tööandja kulutused tervisespordile ja töötajate tervise parandamisele. Töötajate tervise edendamiseks tehtavad investeeringud saab ettevõtte kanda kuludesse.

3. Raviteenused kvaliteetseks. Tagame arstiabi kättesaadavuse võimalikult kodukoha lähedal ja heal tasemel. Kehvatest üleriigilised kvaliteedinõuded erinevate raviteenuste kättesaadavusele. Tagame patsiendile võimaluse vabatahtlikult valida raviteenuse osutajat.

VIII. Korralagedus tekitab vaesust!

706 706
706 701
Eesti on olukorras, kus 30 % lastest elab allpool vaesuspiiri. Eesti alg-, kesk- ja kõrgkoolidest väljub igal aastal sadu lapsi ja noori, kellel puuduvad oskused edasises elus toime tulemiseks. Noore inimese risk jääda töötuks on lubamatult kõrge.

504 504
504
504 504
505 301
504 504
Vaesusest välja murda on raske ja nõuab inimeselt pingutusi. Moraalset riiki eristab laisast riigist see, et selles olukorras ulatab riik inimesele käe. Võitlus vaesusega on Eesti suurim väljakutse.

1. Toetused vaid tõelistele abivajajatele. Kujundame ümber sotsiaaltoetuste süsteemi, et toetusi ei saaks need, kes abi ei vaja. Anname kohalikele omavalitsustele suuremad õigused leida üles tõelised abivajajad ning maksame toetusi vastavalt laste arvule peres. Kohustame sotsiaaltöötajaid vähemalt kord kuus külastama ja vajadusel abistama oma piirkonna üksikuid vanainimesi.

2. Vaestele peredele toimetulek. Looime õppetoetuste süsteemi vaeste perede lastele alates keskkoolist. Sotsiaaltoetused suuname esimeses järjekorras praegu alla vaesuspiiri elavatele lastega peredele, et tagada neile väärikas toimetulek.

3. Pensionitõus kiiremaks. Tõstame pensione automaatselt koos majanduskasvuga. Viime pensionimäära Euroopa nõuetele vastavaks.

IX. Jääme rahvusena püsima!

706
000 000
601 601
Jätkusuutlikuks toimetulekuks on Eestis täna liiga vähe lapsi. 20-24 aastased naised on juba aastaid sünnitanud aastas kaks korda vähem ja 25-30 aastased naised kolmandiku võrra vähem lapsi kui 1990. aastal. Viimase 10 aastaga on eestlaste arv kahanenud 30 tuhande inimese ehk ca 3% võrra. See on otseseks ohuks eesti rahva püsijäämisele. Vähenes sündivus paneb suure koorma töövõimeliste õlule, kes peavad üleval üha vananevat elanikkonda.

504 603
603 603
Oleme seisukohal, et laste sündimine ei sõltu vaid pere varalisest olukorrast. Sündivust mõjutab noore pere usk paremasse ja materiaalselt turvalisse tulevikku. Samuti sõltub otsus sünnitada laps sellest, kas noorel emal on võimalik laste kõrvalt piisavalt töö- ja ühiskonnaelus osaleda. Kui tahame sündivust suurendada, siis peavad emad esimese lapse sünnitama varem, kui seda täna tehakse.

603 603
603 603
1. Vähendame noore ema laenukoormust. Kustutame alla 24-aastase ema õppelaenu vastavalt laste arvule.

2. Noorele lapsevanemale kindlustunne. Tagame väikese lapsega kodus olevale lapsevanemale normaalse sissetuleku.

603
000
603
603

3. Üksikemale riigi tugi / Tänapäeval on kurb fakt, et üle poole perekondadest laguneb / Lapsega üksikvanem ei pea elama vaesusehirmus - lihtsustame oluliselt elatist (alimentide) määramise ja sissenõudmise korda / Loomes fondi, mis maksab üksikvanematele elatist ja nõuab võlgujäänud pooltelt raha.

Üheskoos paneme korra maksuma! Tule 2. märtsil valima!

VALI KORD - VALI RES PUBLICA!

000	☒ ☒	12	410		7
101			411	☒	
102			412		
103			413		4
104			414	☐	
105			415		2
106		1	416	☐	
107	1		501		
108			502		4
109			503	☐	
210		4	504	☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒	33
201	☐	1	505	☐	5
202	1	4	506	☒ ☒ ☒	13
203	☐		507		
204		1	601	☐	2
301	1	5	602		11
302	☐	11	603	☒ ☐	
303	☒	13	604		
304	☒ ☒	6	605		23
305	☒ ☒ 1	5	606		
401	☒		607		
402	☒		608		
403			701	☒	5
404			702		
405			703		
406			704	☐	2
407			705		
408	☒ ☐	9	706	☐	4
409					